

Zpravodaj Kocianovy houslové soutěže

Neděle 11. 5. 2008

50. ročník KHS

číslo 4

Co mají společného europarlament, vesmír a housle?

Vladimír Remek, poslanec Evropského parlamentu, výbor pro průmysl, výzkum a energetiku, jediný československý kosmonaut ve vesmíru.

Kdy jste se poprvé dozvěděl o Kocianově houslové soutěži?

- V minulosti jsem o ní slyšel, ale protože nejsem z oboru, nevěnoval jsem tomu tolik pozornosti, kolik by si určitě zasluhovala. V posledních letech mě oslovili někteří lidé z Orlickoústecka, jestli bych nevzal funkci jakéhosi patrona soutěže vzhledem k pozici, ve které se nyní nacházím. Já souhlasil, a tak jsem se dozvěděl

mnoho věcí, které šly předtím okolo mě. To znamená, že pokud něco o KHS vím, tak zejména z posledních tří let.

Co pro vás znamená převzetí záštity nad soutěží? Změnilo to nějak váš život?

- Z praktické lidské stránky to znamená, že každý rok počítám vždy s minimálně třemi nebo dvěma dny strávenými v Ústí nad Orlicí mezi organizátory i účastníky. Dále spíš to, že řeším se svými spolupracovníky některé jiné věci, které by mě jinak nenapadly. Samozřejmě se nejvíc zapojuji sháněním nějakých sponzorů- něco se v posledních ročnících povedlo, ale ta větší část je před námi. Tím chci říct, že „peněz není nikdy dost.“

Setkal jste se ve vašem okruhu působení se zmínkou o Kocianově houslové soutěži nezávisle na vás?

- Na soutěž během mého působení v europarlamentu samozřejmě narážím. Ale nejsem schopen odlišit, kdy je diskuze vyvolána z naší strany a kdy to je spontánní reakce. Samozřejmě, že Kocianova houslová soutěž nezní parlamentem jakožto číslo jedna. Řekl bych však, že v povědomí naší skupiny už rozhodně je. Většina z našich lidí ví, že se o ni starám. Také pan Figel (evropský komisař), kterého jsme oslovili v souvislosti s naší věcí, o soutěži věděl.

Program dnes

KHS

- 10.00 Přijetí vítězů a zahraničních hostů starostou města
- 11.00 Seminář k průběhu soutěže s předsedou poroty
- 14.30 Závěrečný koncert vítězů KHS 2008 (Roškotovo divadlo)

Co si myslíte o povědomí široké veřejnosti ohledně soutěže?

- Je založena na významném prvku, na kterém se Evropa a celý svět staví. To znamená spolupráce, setkávání lidí z různých koutů nejen Evropy. Taková záležitost, jako je hra na housle, není téma pouze evropské. Včera jsem potkal v Praze mongolského velvyslance (viz 2. číslo zpravodaje), který si soutěž velice pochvaloval.

PhDr. Petr Voldán: S ním jsme o Kocianově soutěži mluvili už zhruba před rokem po návštěvě v Mongolsku, kde jsme se setkali s jejich zvláštními nástroji (o morin huur - viz 2. číslo zpravodaje). Došlo i na KHS, v minulém ročníku jsme zde viděli některé mongolské soutěžící. Takže i tady se vytváří zajímavé mimoevropské spojení. Snažíme se na evropské půdě připomenout, že to je soutěž s mimoevropským přesahem.

Jak EU podporuje mladé muzikanty? Zdá se vám podpora dostatečná, nebo byste uvítal větší aktivitu?

- Jak už jsem říkal, peněz není nikdy dost. O všem přehled nemám, ale existují různé programy, granty a fondy. Unie podporuje určité směry a aktivity také v uměleckém školství. Pravdou je, že na evropské peníze dosáhnou lépe ti žadatelé z jednotlivých členských zemí, kteří jsou připraveni a usilují o to. Možná, že bychom mohli s KHS dosáhnout na víc, ale to je potřeba dělat ve spolupráci s ministerstvy a orgány, které koordinují účast projektů na evropských financích. Jednou toho určitě dosáhneme, ale je to delší cesta.

PhDr. Petr Voldán: Pokoušíme se nakročit k tomu (i co se oslovení kanceláře pana komisaře Figela týče), aby se jednou Evropská komise podílela na této soutěži, aby pomohla. Některé země na finance lépe dosáhnou, naše to zatím tolik neumí.

Co váš osobní vztah k hudbě?

- Nejsem aktivní hráč, nikdy jsem to nestudoval, neumím zpívat... Někteří se diví proč. Sám rád poslouchám hudbu a bavím se tím, vnímám ji a není mi cizí. Proč jsem souhlasil s mojí pomocí zde? Housle jsou v mém pohledu nástroj, který spojuje lidi nejen v této době, ale také během celé historie. Nástroj jako takový se zformoval několik století zpátky. Jeho tvůrci si nedokázali ani v duchu představit, jak bude vypadat náš svět. Přesto i v této historicky nesrovnatelné době na housle stále lidé hrají. A k tomu, aby se na ně naučili, musí podstoupit dlouhodobou, systematickou přípravu, musí o to usilovat. V každém oboru, když chcete něčeho dosáhnout, je zapotřebí dlouhodobé, systematické práce. Někteří toho houslového vrcholu nedosáhnou. Mně to dáno nebylo, dosáhl jsem něčeho v jiném oboru, a proto si hudby nesmírně vážím a myslím si, že podporu rozhodně zasluhuje.

Co hudba a kosmický let?

- Hudba uklidňuje i motivuje. Působí na koncentraci, nabuzení, výkon. Provází tedy i kosmický let, například před startem se čeká, aby se odstartovalo přesně na čas. A během tohoto „rezervního času“ zní do sluchátek hudba. Muzika tam zní z nosičů, někteří kosmonauti umějí hrát, vozí si s sebou i nástroje...

Takže jste byl během vašeho letu v kontaktu s hudbou. Máte nějaký kuriózní zážitek?

- Byli jsme tři kosmonauti ze Sovětského svazu a já, první člověk z jiného státu. Jednou ve volném čase po mně chtěli, abych jim zazpíval něco „našeho.“ Já tenkrát řekl, že bych velice rád, ale že neumím zpívat. Tehdy ještě žila moje matka, která byla v tu dobu v radiovém rozhovoru, přenášeném i k nám „nahoru.“ Měla ráda legraci. V rozhlasu se jí zeptali na moje oblíbené předměty ze školy. Myslel jsem, že se stala chyba v překladu, když odpověděla, že hudební výchova a zpěv - to bylo jediné, co jsem ve škole nemohl. Nevěřil jsem vlastním uším a ti tři na mě zaútočili: „Co nám tady povídáš? Tvoje matka říkala, že jsi rád zpíval a ty teď nechceš.“ Tak jsem jim řekl: „Maminka si dělá srandu, kluci.“ Bylo těžké z toho vybruslit, ale i kdyby mě mučili, nedostali by to ze mne.

Co říkáte na výkony, které jste slyšel?

- Teď jsem slyšel tři výkony třetí kategorie, to se mi líbilo velmi. Jsem fascinován tím, že houslista stojí na jevišti a spoustu minut hraje a že si všechno pamatuje. A nejen pamatuje, ale ještě to přetváří do jakéhosi celku. Jemu to tak asi nepříjde, to je pouze můj názor. Musím říct, že se mi líbili všichni.

Kdy myslíte, že stane první člověk na Marsu?

- Technicky to lidé umějí udělat už teď, jsou vyzkoušeny dlouhé pobyty v beztlákovém stavu, který je asi nejvíce limitující. Důvod dokázat si, že to člověk dovede, při tak vysokých nákladech samozřejmě nestačí. Musí být ještě něco jiného, co by takový počin přinesl. I to by se ale našlo. Jsou zde problémy s radiací, která je vyšší než při pohybu v magnetickém poli Země. Navíc z oběžné dráhy se dá poměrně rychle let ukončit. Myslím si, že to není perspektiva nejbližšího desetiletí, ale rád bych se mýlil. Těžko se to dá odhadnout.

Takže se můžeme těšit na dvoustý ročník Kocianovy houslové soutěže ve vesmíru?

- No, tak si počkáme a uvidíme, jak bude vypadat (smích). Přejí mnoho úspěchů všem soutěžícím minimálně do dalších sto padesáti ročníků soutěže.

-PV-

III. kategorie - výsledky

Saaya Kimura, vítězka III. kategorie

Vítězové – III. kategorie 2008

1.cena: Saaya Kimura, Japonsko

2.cena: Julie Svěcená, Praha

Leoš Drda, Havířov

Roksana

Kwasnikowska, Polsko

3.cena: Cesar Nicolai Laporev,
Lucembursko

Eva Schäferová, Liberec

ČU I.: Peter Mojzeš, Praha
Ludmila Pavlová, Praha
Gabrielle Huszti,
Rakousko

ČU II.: Pavla Mazancová, Police
nad Metují

ČU III.: Milica Zugic, Srbsko
Tsend-Ayush Namuun,
Mongolsko

Zpovídáme...

Stanislav Sůva (Liberec, učitel a dědeček Evy Schäferové, soutěžící ve 3. kategorii) Co říkáte na výběr povinné skladby? Bylo těžké ji nacvičit?

„Letos to byla skvělá volba. Problémy s nastudováním jsme ani žádné neměli.“

Volitelnou skladbu vybíráte vy nebo necháváte vybrat svou svěřenkyni?

„Vybíráme hlavně tak, aby se jí to líbilo, a také se radíme ještě s dalšími odborníky.“

Jak dlouho učíte Evu na housle?

„Eva je mojí vnučkou a učím ji už od pěti let.“

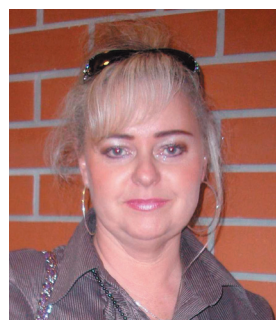
Co jí radíte předtím, než jde na jeviště?

„Aby se nebála, ale ona se nebojí. Spíš se bojím já a ona utěšuje mě (smích).“

Přijedete i na příští KHS?

„Teď jsme tady popáté a myslím, že se budeme snažit dorazit i po šesté, protože se nám tu líbí.“

(Vnučka pana Sůvy se umístila na třetím místě ve své kategorii.)

Marta Bystroňová (Havířov, učitelka Leoše Drdy, soutěžícího ve 3. kategorii) Jaká vám letos připadala konkurence? Co říkáte na úroveň KHS?

„Úroveň je vždy vysoká a konkurence obrovská. Samozřejmě, že ne všechny výkony jsou úplně stopro-

centní, že některé jsou trošičku horší, ale vcelku je ta úroveň vysoká.“

Připadá vám složení poroty optimální třeba i z hlediska zastoupení zahraničních porotců?

„Nepřemýšlela jsem o tom, ale myslím, že porota je rozhodně na vysoké úrovni.“

Jste spokojená s organizací? Dalo by se něco zlepšit?

„Nikde to nedrhlo, takže jsme spokojení. Ubytování máme tady naproti, vše je po ruce.“

Líbí se vám v Ústí?

„Ano, líbí. Ústí je takové malebné sympatické město. Rádi se sem vracíme.“

Kolikrát jste tu už byla?

„S Leošem jsem tu byla šestkrát a předtím jsem tu byla tak minimálně desetkrát až patnáctkrát.“

Takže sem příště opět zavítáte?

„Myslím si, že ano (smích).“

(Její žák se umístil na druhém místě ve své kategorii.)

Poputují železné housle do III. kategorie? aneb Druhé kolo

III. kategorie mýma očima

V sobotu ráno, když se brány ZUŠ znovu otevřely, bylo na programu 2. kolo III., té nejpočetnější, kategorie, v němž se představilo hned 12 výborných houslistů a houslistek. S každou vyšší kategorií je stále obtížnější vybrat jednoho, který by měl vyhrát, a já opravdu nezávidím porotě jejich rozhodování o celkovém vítězi. Když jsem trochu unavená, ale nabitá energií z tolika výkonů, sedla k počítači, abych shrnula svoje dojmy, rozhodla jsem se, že si z tolika výborných vystoupení tentokrát vyberu jenom ty, které mě nejvíce zaujaly a překvapily.

Prvním takovým případem byla rakouská soutěžící Gabrielle Huszti, která přednesla tři skladby. Když tato nenápadná, drobná dívka přišla na pódium, opravdu jsem nečekala takovou smršť citů a nálad, jakou Gabrielle předvedla. Nejvíce mě v jejím podání zasáhla Böttcherova Sonatina Presto, kdy úchvatná dynamika a procítěnost skladby této velice muzikální dívky doslova strhly celý sál, včetně mě. Svým temperamentem a procítěním hudby zakryla i drobné technické a intonační nedostatky,

ky, které se potom jeví jako naprosto nepodstatné. Uprostřed Kreislerova Preludia jsem měla trochu pocit, že jí skladba úplně nesedí, ale závěr s dvojhmaty a rychlým prstokladem byl tak excelentní, že mě tento pocit brzy opustil.

Druhým výkonem III. kategorie, který mě nadzvedl ze židle, bylo vystoupení Roksan Kwasnikowské z Polska, která interpretovala dvě skladby Wieniawského, 1. větu Koncertu d moll a Brilantní polonézu D dur. Sázka na domácí skladby se Roksaně vyplatila, energie z ní i z jejích houslí vyzařovala do celého sálu a krásně znělé flažolety doplnily tento výjimečný zážitek. Roksan perfektně cítí melodii i rytmus, což bylo znát opravdu po prvních pár taktech. A to je právě to, co je podle mého u mladého houslisty téměř to nejdůležitější, to je to, s čím se dá do budoucna pracovat.

Smršť byl také výkon Cesara Nicolaie Laporeva z Belgie. Krátké Paganiniho Capriccio číslo 14 pro sólo housle mě příjemně naložilo a já se těšila, co přijde dál. A přišly Sarasatovy Cikánské melodie. Cesarův temperament, skvělá technika a dynamické provedení skladby patřily opravdu mezi špičku letošní celé soutěže. Cikánské melodie mu výborně seděly, melodické ozdoby byly provedeny bez chybičky, pasáž s dusítkem měla šťávu. Jediné dvě vady,

kteří jsem na vystoupení našla, nepříliš povedené ricochet a intonační zakolísání v závěru skladby, mi ale nijak nezkazily prožitek z Cesarovy hry. Byla jsem unesena.

Vrcholem III. kategorie bylo pro mě ale vystoupení Julie Svěčené z Prahy, která se letos Kocianovy soutěže účastní již pošesté. Přednesla dvě skladby, Prokofjevův Koncert g moll a Brahmsovo Scherzo, z nichž mě především druhá jmenovaná naprosto ohromila. Jistě, věděla jsem, že Julie hraje skvěle, ale jaké zlepšení zaznamenala od minulých let! I složité pasáže skladby hrála lehce, jakoby nic, ale přesto s dramatickým projevem jako nikdo z ostatních soutěžících, hrála s takovým nasazením, až doslova „žíně lítaly“. Špičkový výkon, který bych ocenila i u mnohem starší dívky, než je Julie. Dvě drobné chybičky, které jsem na vystoupení našla (a že to nebylo lehké hledání), úplně pomínou, naopak vyzdvihnu excelentní klavírní doprovod mladé talentované houslistky.

Zbývá se jen ptát, jestli železné housle, cena pro Laureáta letošního ročníku soutěže, poputují právě do III. kategorie. Těžko říct. (Vítězku III. kategorie Kimuru Saayau, jsem bohužel neměla možnost slyšet.)

-JT-

Zeptali jsme se pedagogů ZUŠ J. Kociana

Miluše Barvínková (31 let praxe)

Jak vnímáte houslovou soutěž z pozice paní učitelky na ZUŠ?

Tato soutěž má dlouhou tradici, ale především je opravdu špičková, je mezinárodní a má obrovskou úroveň. Na našich hudebních školách je většina dětí, které se muzice věnovat nebudou, ale i přesto je dobře, když takovou soutěž slyší a rozšíří si rozhled, co se dá taky hrát. Potom také máme děti, které k profesionalismu inklinují, buďto jako účastníci nebo jako posluchači a navíc je to pro ně úplně výborná škola

Učila jste nějakou nadějnou studentku, která se zúčastnila KHS jako interpret?

Já jsem vlastně první učitel Markětky Dominikusové, která tady vyhrála a dostala ceny několikrát. Učila jsem ji od čtyř let. Ona byla a pořád je velkým talentem. A i když ji už neučím, mám z ní pořád velkou radost.

Hrajete s dětmi i některé skladby, které znějí na KHS?

Používám ty skladby, nejenom Kocianovy, většina je moc pěkných. Zařazuji je ale ne do věkových kategorií, pro které je určena v soutěži. Hrají je starší děti.

Na co se zaměřujete při výuce svých žáků?

Samozřejmě, s těmi, kteří chtějí jít na konzervatoř nebo vypadají velmi nadějně, se snažíme o špičkovou techniku hry. Ale myslím si, že hudební školy jsou i o přátelství, o muzikalitě a aby si lidé zahráli dohromady. Já se strašně ráda věnuji komorní hře. Tam jsme měli i úspěchy, např. smyčcové kvarteto bylo v ústředním kole soutěže. Máme tady i jakýsi unikát, a to dětský symfonický orchestr. S ním jsme byli už dvakrát v ústředním kole soutěže, kde jsme dostali i ceny. Pro školu je to dobrá deviza, děti do orchestru chodí velmi rády a zahrají si tam i ti dobří i ti, kteří by se jinak sólově nemohli prosadit.

-LJ-

Petra Kleislová (6 let praxe)

Měla byste jednou ambice mít žáka na KHS?

Je to zatím meta příliš vzdálená. Tady soutěží naprostá špička... Je těžké o tom mluvit, když jsem teď měla dlouhou pauzu (mateřská dovolená). Mám třeba jednu šikovnou „předškolkovou“ holčičku...

V čem to je, že aspoň někdo z dětí na naší škole „nedosáhne“ na účast na podobné soutěži?

Je to asi otázka talentu.

Jak by měl alespoň teoreticky vypadat jednou váš absolvent?

Určitě by mohl hrát v Komorním orchestru Jaroslava Kociana, nebo když bude hodně šikovný, mohl by si založit vlastní skupinu nebo komorní soubor. Pří-

kladem pro ostatní může být absolvent ZUŠ Honza Lána, který hraje s námi v kvartetu a učí se dál sám jako amatér.

Vy jste sama před pár lety nastudovala některé Kocianovy skladby?

Nahrávali jsme Melodii, Intermezzo Pittoresque, Ukolébavku a Serenádu D dur. Nahrávku jsme použili na videokazetě o Ústí nad Orlicí. Abych cvičila, mě hlavně nutí hra v kvartetu. Cvičím, jak mi možnosti dovolí, s malými dětmi doma není člověk úplně svobodný, musím si ještě pár let počkat, až se o sebe víc postaráj.

-MN-

Ludmila Hrodková (praxe 39 let)

Jak vnímáte Kocianovu houslovou soutěž?

Já vám odpovím jedním citátem, i když pořádně nevím, kdo je vlastně autorem, ale vždy se mi při této soutěži vkrádá do úst: „Člověk by měl v životě mít odvahu udeřiti a riskovati. Má-li vyhrát, ať je mu to ke cti a chvále, má-li prohrát, ať dokáže stát u cesty a pozdravit vítěze kráčejíci kolem.“ To je pro tuhle soutěž podle mě příznačné. Soutěž je o talentu, umu a o snažení, ale nejenom těch houslistů, ale i jejich rodičů a pedagogů, před kterými se opravdu skláním, protože je to něco ohromného. Tuto soutěž konferuji už řadu let, a proto ji vnímám i ze zákulisí. Vidím, že na stupních vítězů může vždy stát jen jeden a toho druhého už asi trochu mrzí, že není první a bylo to jenom o fousek. Je spousta těch, kteří stojí u té cesty a musí jen pozdravit ty vítěze kráčejíci kolem, a já právě tohle považuji za největší umění (dojatě). Myslím, že všechny děti, které sem přijedou, jsou vynikající a spousta se jich do toho finále nedostane. Protože jsem matka i učitelka, tak to vnímám i citově. Je mi jich líto, když přijedou třeba až z Izraele a zahrají si jen v prvním kole a nepostoupí do dalšího. Já prožívám při soutěži kromě radosti a obdivu nad těmi mláďaty i tu lítost. Samozřejmě porota musí rozhodnout a nemá to lehké - skláním se i před ní. Já bych hrozně moc přála všem talentům a dětem, aby i společnost opravdově ocenila jejich umění, protože často se prodává za umění to, co vůbec uměním není, a pak tam, kde by si to skutečně zasloužilo popularitu, obdiv i finanční ocenění, se toho bohužel v naší zemi příliš nedostává...

-JP-

Příležitost pro kvalifikované

Strojírenství – Automobilový průmysl

Závod SYS Ústí nad Orlicí

Moravská 519, 562 15 Ústí nad Orlicí
T +420 465 557 131, +420 602 492 755
F +420 465 557 503
richard.bednar@rieter.com

Závod Komponenty Žamberk

Nádražní 696, 564 23 Žamberk
T +420 465 674 210, +420 602 479 565
F +420 465 612 217
milan.buzek@rieter.com

Rieter CZ a.s.

Čs. armády 1181, 562 15 Ústí nad Orlicí
T +420 465 557 558, +420 602 415 166
F +420 465 525 128
dana.horska@rieter.com

Závod Nástrojárna Hnátice

Hnátice 156, 561 01 Hnátice
T +420 465 515 203, +420 724 226 388
F +420 465 515 247
sarka.rehakova@rieter.com

Závod Automotive Choceň

U Dvořiska 1721, 565 01 Choceň
T +420 465 732 153, +420 602 262 514
F +420 465 732 181
hana.simkova@rieter.com

Rieter – your systems supplier. www.rieter.cz

RIETER

IV. kategorie - výsledky

Matouš Michal, Laureát KHS 2008

Vítězové – IV.kategorie 2008

1.cena: **Matouš MICHAL**, Praha

Cristina Ioana GOICEA,
Rumunsko

2.cena: **Olga ŠROUBKOVÁ**,
Praha

Markéta KLODOVÁ,
Havířov

Šimon MICHAL,
Police nad Metují

ČU I.: **Veronika MOJZEŠOVÁ**, Praha

ČU II.: **Veronika LINHARTOVÁ**, Praha

ČU III.: **Barbora KUČEROVÁ**, Praha

Zpovídáme...

Pavla Mazancová,
III. kategorie, Police
nad Metují
Zdála se ti povinná
skladba obtížná?
- Nebyla úplně těžká,
ale zároveň ne jed-
noduchá. Dalo se to
nacvičit.
Vybíráš si skladby
sama?
- Dostávám vybrat z několika a z nich si zvolím.
Co posloucháš za hudbu?
- Klasiku, ale i další pěkné skladby z ostatních
žánrů.

Gabrielle Huszti,
III. kategorie, Vídeň
Jaké je to hrát na této
soutěži?
- Baví mě to tady
hrát.
Jak těžká pro tebe
byla povinná sklad-
ba?
- Neměla jsem strach.

Můžeš si skladby vybírat sama?
- To dělá moje učitelka, ale probírá to se mnou.
Posloucháš ve svém volném čase jen klasickou
hudbu?
- Ano, pouze klasickou.

Gabrielle Huszti, III. Kategorie, Wien
Wie ist es für dich auf diesem Musikwettbewerb
zu spielen?
- Das macht mir Spaß hier zu spielen.
Wie schwer war das Pflichtopus für dich?
- Ich habe kein Angst gehabt. Ich habe alles gut
gespielt.
Kannst du die Opusnummern selbst auswählen?
- Das macht meine Lehrerin, aber ich kann mit
ihr diskutieren.
Hörst du nur klassische Musik in deiner Freizeit?
- Ja, ich höre nur klassische Musik.

Kralovali Michalové aneb Druhé kolo IV. kategorie mýma očima

Vylosovali si čísla jedna a osm a měli tedy ohraničit výkony IV. kategorie svými jmény. Jsou to Matouš Michal a jeho bratr Šimon Michal, kteří zde nebyli poprvé a opět předvedli skvělé výkony. Jako první se představil Matouš, který dramaticky interpretoval nejtěžší skladbu, jaká zde zazněla, 3. a 4. větu Koncertu a moll D Šostakoviče. Jeho naprosto soustředěný výkon, kdy se zcela pohroužil pouze do skladby a její melodie a rytmu, byl pro mě nejlepším výkonem této kategorie i celého letošního ročníku. Když měla být melodie jemná, byla jemná, když měla být vášnivá, byla vášnivá. Jeho sólový výstup bez klavíru byl úchvatný, jeden takt jemný, druhý jako smršť. Po celou dobu jeho hry jsem měla husí kůži, což se mi nestává často. No zkrátka Matoušovi přestup na konzervatoř prospěl a o jeho výkonu je radost psát.

Jeho bratr Šimon měl vystoupit jako poslední, ale kvůli problémům s houslemi jedné soutěžící nakonec zahrál před ní. S Matoušem má trochu podobný styl hry, hlavně co se týče dramatického projevu. Hrál Sibeliovův koncert d moll a kromě drobného zaváhání hned v začátku byl jeho výkon téměř bezchybný. Ač mi jeho tahy přišly rytmicky občas trochu nedotažené, nemůžu říct, že by do skladby nedal vše. I přesto, že se mu uprostřed hry náhle rozladila struna A a on musel přeladovat, dokončil koncert skvěle, bez zaváhání.

Precizní, avšak projevem ne tak výraznou hru předvedly Markéta Klodová, Olga Šroubková a Veronika Mojžešová. První dvě jmenované přednesly totožnou skladbu, Saint-Saenovu Introdukci a Rondo Capriccioso a obě velmi podobně. Chvilí jsem se rozhodovala, od které se mi interpretace líbila více, ale nakonec jsem si řekla, že od toho je tu přece porota. Rozsudek nechám tedy na vás. Veronika Mojžešová zahrála Fantazii na téma Kouzelné flétny od Pabla de Sarasateho. Dle publika hrála skvěle, na podium se musela dvakrát vrátit, ale já měla trochu rozporuplné pocity. Jistě, byla to těžká skladba, jistě, výrazově i intonačně to bylo v pořádku, ale nemohu se zbavit pocitu, že Veronika trochu nestíhala rychlé běhy a hrála místy trochu nerytmicky. No, uvidíme, co si bude myslet porota.

Dvě kolegyně a kamarádky z pražské konzervatoře, Barbora Kučerová a Veronika Linhartová, zahrály těsně po sobě. Bára promine, ale Veronika dnes byla lepší. Její Prokofjevův Koncert g moll byl precizní jak po intonační, tak po rytmické a výrazové stránce, pro mě jeden z nejlepších výkonů odpoledne. Bára bohužel udělala několik drobných chyb a znervózňela. I tak byla ale její interpretace Wieniawského Fantazie Faust příjemná k poslechu.

Cristina Ioana Goicea z Rumunska, jediná mezinárodní účastnice IV. kategorie, měla ony zmiňované problémy s houslemi. Začala hrát, ale během hry se jí uvolnilo poutko a rozladila se jí struna D. Nakonec musela svoje vystoupení dokončit na vypůjčených houslích. Přesto hrála bezvadně a její interpretace byla téměř bezchybná.

-JT-

Laureát 50. ročníku Kocianovy houslové soutěže bezprostředně po vyhlášení

Matouš Michal, IV. kategorie, Police nad Metují, konzervatoř Praha

Mohl bys vyjádřit svoje aktuální pocity?

- Paráda! Skvělý! Nic jiného snad říct nejde...

Co pro tebe výhra a získání titulu znamená?

- Povzbuzení do další práce, která získává další smysl; že to pro něco děláme. Zase se mi bude chtít makat, můžu cvičit nové věci, je to jakési „nakopnutí.“

Byl to tvůj „cíl,“ pokusit se získat titul?

- Nazval bych to „to nejlepší na konec.“ Dříve jsem tu dostal různé ceny; toto je takové vyvrcholení.

Od kdy se tedy účastníš Kocianovy houslové soutěže?

- Od svých šesti let. To je jedenáct účastí... A ještě se tu určitě někdy objevím.

Soupeřil jsi někdy se svým bratrem?

- To ne, my se povzbuzujeme. A přijedu se na něj podívat, pokud sem brácha za rok pojede.

Kolik jsi vystřídal houslí za svoji kariéru?

- Na prstech jedné ruky to nespočítám... Asi sedm nebo osm.

A co nástroj, se kterým jsi vyhrál?

- Na ten hraju asi dva až tři roky.

Co plány do budoucna? Chystáš se na nějakou soutěž?

- Chystám se do Itálie na Primo Paganini, to je docela obtížná soutěž. Posílá se nahrávka, podle které vás vyberou. Pak jsou ještě další tři kola.

-PV-

Zpovídáme...

Julie Svěcená, III. kategorie, Praha

Co pro tebe znamená účast na této soutěži?

- Je pro mě opravdu potěšením, že si na soutěži mohu zahrát; je tu nádherná nálada, úžasní lidé. Opravdu super.

Říkala jsi, že tu jsou úžasní lidé. Co například soutěžící z tvé kategorie, rozumíte si spolu?

- Určitě. Hodně se kamarádíme a navzájem se povzbuzujeme. S muzikanty z ciziny to je spíš na

té neverbální komunikaci.

Ty jsi tu už po několikáté, že?

- Jsem tu letos už po šesté.

Když se ohlédneš za minulými ročníky a srovnáš je s tím letošním- na kterém jsi se cítila nejlépe?

- To nejde ani tak vyjádřit, každým rokem je to jiné. Člověk se hodně mění, puberta a tak podobně. Každý rok jsem svým způsobem prožila nejlépe.

Jak jsi se připravovala na dnešní výkon?

- Velmi duševně (smích). Hlavně jsem se uklidňovala. A jinak v pohodě, tréma ani nebyla.

Jak obtížná se ti zdála povinná skladba?

- Samozřejmě, jednoduchá nebyla. Ale úplně nejtěžší také ne. Něco mezi tím. Technicky ne příliš složitá, spíš na výraz.

Rozhoduješ sama o tom, co budeš hrát? Co konkrétně výběr volné skladby?

- Výběr provádí moje paní učitelka, Dana Vlachová. Vždy mi vybrala dobře, jsem spokojená. Nemohu o žádné skladbě, kterou jsem kdy hrála, říci, že se mi nelíbila. Z každé se dá udělat nějaký příběh nebo něco takového.

Posloucháš klasickou hudbu i ve svém volném čase?

- Poslouchám klasiku, samozřejmě. Ale i další žánry, soundtracky, jazz... Od všeho trochu, nepohrdnu ničím.

Hraješ kromě houslí i na jiný nástroj?

- Ráda si zahraju na klavír. Žkousela jsem i flétnu, ale toho jsem velmi brzy zanechala, protože mi to nešlo.

Co výhled do budoucnosti? Jaké máš plány?

- Mám ještě nějaké soutěže. Potom se rozhodne, co dál. Budu nacvičovat nové skladby do repertoáru. Rozhodně se nudit nebudu (smích).

-PV-

Varhanní píšťaly zvěstují

Páteční večer se Chrám Nanebevzetí Panny Marie rozezněl čarovnými tóny varhan, houslí, klarinetů, fagotu a úžasného mezzosopránu. Ústí navštívili velcí umělci – Josef Popelka, Jaroslav Svěčený, Martina Kociánová a Trio Amadeus – František a Peter Hlucháčovi a Karel Dohnal. Všichni byli úžasní, v zákulisí vládl humor, smích a pohoda. Jen zima jim trochu vadila a obdivovali pana faráře, jak chladno zvládá.

Pro povídání jsem si vybrala charismatického Petera Hlucháče:

Kdy jste se rozhodl pro hru na na fagot?

- Uprímně? Puberta so mnou mlátila vo dvanácti, trinácti letech. Já som klarinetista a našel som krásny nástroj, drevený s krásnym zvukom a tak som presedlal. Pak prišly súťaže, mezinárodné súťaže, akademie,...

Kdy jste se rozhodl pro profesionální dráhu?

- Tam to akcelerovalo - celonárodní súťaž, ktorou som vyhrál,

bol som absolutný víťaz. Druhá a tretí cena nebola udelená, to se zatmie pred očami a človek začne ten nástroj zbožňovať, zkúšať, kde sú jeho hranice, technické možnosti a to už potom není brzdy, není úniku.

Jak dlouho hrajete ve složení Trio Amadeus a co máte na repertoáru, asi nejenom Mozartovy skladby?

- Šesť rokov už hrajeme spolu. Hrajeme Mozartovy skladby, to musíme, pretože sme Trio Amadeus a základnú hudobnú literatúru pro toto obsadenie nástrojov mal Mozart. Ale aby program bol pestrý, tak hrajeme rôzne druhy skladieb, ktoré pre naše zoskupenie upravuje môj brat (František Hlucháč). On dokáže dostať celý symfonický orchester do tohto trojhlasového zvuku a je to božský a máme s tým neskutočné úspechy u nás ale i v zahraničí.

Vaše hudební seskupení je docela netradiční. To byl váš záměr?

- Je to originál združenia, ktorý bol v mozartovskom období. V zásade to boli dva basetovské rohy a potom boli zmenené na dva klarinety a fagot. A ako sme vznikli? Ja s Karlom Dohnalom hrávam v orchestre, brácha mal predtým také akési zoskupenie a hrali sme len tak. Pretože sa zošli vyjímocne štyria špičkoví umelci, vynikajúci hráči a ľudsky si hrozne vyhovujeme, baví nás spoločné cestovanie, vytvorili sme Trio Amadeus.

Jak často zkoušíte?

- To záleží od závažnosti koncertu. Keď budujeme nový repertoár, sme vo zkušobní furt. Potom keď už se stane repetoár pravidelným, oprašujeme len pred koncertom.

Vy nehrajete pouze v tomto sdružení?

- Ja som v orchestre, Karel je ve Státní opeře, brácha je riaditeľom veľmi úspešnej hudobnej školy v Prahe.

Jak jste se dali dohromady s Martinou Kociánovou?

- To ja som bol mladý (smích), to ja neviem.

Rozhovor jsem přeměrovala na bratra Františka Hlucháče, který je o něco starší.

- Já jsem hrál v jiném složení s jiným souborem. Martina nás oslovila, že se jí to líbí a jestli bychom nedali

něco dohromady. No, a ona má tak krásnou barvu hlasu, že jsme začali nad tím uvažovat. A pak když jsme vytvořili tohle Trio, bylo už jasné, že s ní to bude barevně tak zajímavé a netradiční, že jsme začali vystupovat společně. Velmi nás to baví, rozšířili jsme repertoár a už se smějeme, že máme větší repertoár než Beatles.

Kde nejraději vystupujete?

- Všude. Všude, kde jsou dobří lidé a kde je krásná atmosféra, tak jako dnes u vás.

Třeba v kostele? Tam to bylo úžasné...

- Ano, úžasné, ale byla tam také úžasná zima. Raději hrajeme v koncertních sálech, přeci jen potřebujeme 17-18 stupňů a tady bylo tak stěží 10 stupňů a ta intonace je pak jiná.

Jak často koncertujete v tomto složení?

- Absolvujeme asi čtyřicet koncertů do roka. Nejvíce hrajeme kolem vánoc.

Stíháte i něco jiného kromě hudby, třeba hospůdku?

- (smích) Pravidelně po koncertech se sejdeme v hospodě.

-LJ-

Návraty na KHS

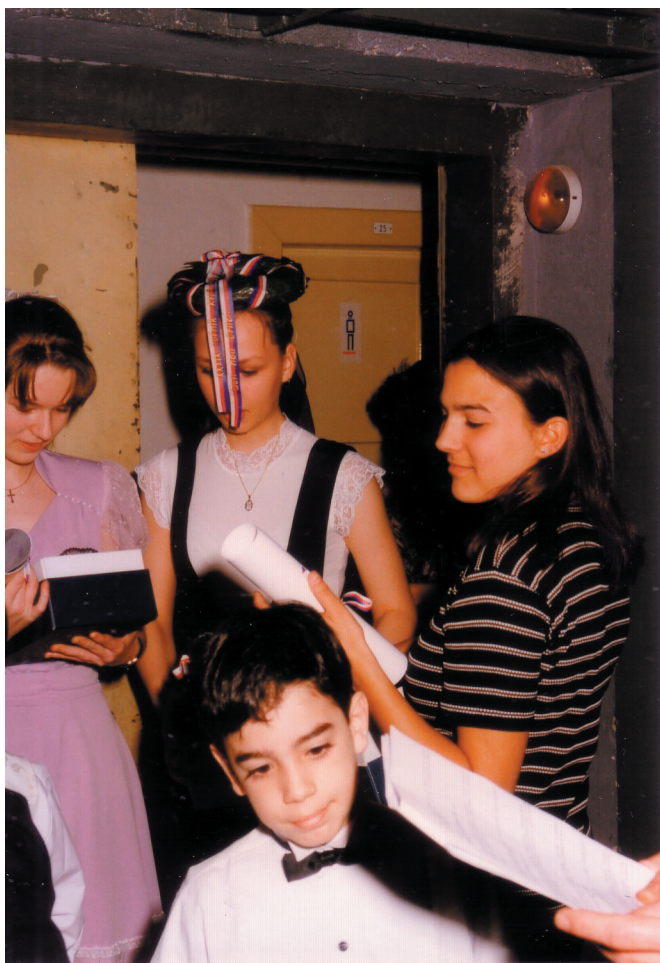

Foto č. 1 z roku 1997 je příležitostnou momentkou, nad kterou pamětníci zajásají a vynoří se množství vzpomínek - V popředí je druhý nejmladší laureát KHS v historii soutěže Francisco Ladrón de Guevara Finck z Mexika. Potutelný úsměv na tváři hocha z Mexika napovídá, že mladý houslista oplývá energií a chutí k taškařicím. Organizátoři potvrdí, že jeho nejmilejší zábavou bylo šplhání a sjíždění Roškotova divadla po zábradlí, vedoucím z přízemí do prvního patra divadla k balkónům. Na pódiu se pak malý Francisco Ladrón proměnil v neskutečného virtuóza s veškerou energií směřovanou do houslí. Za ním si věneček vítěze zkouší Daniela Razáková, která se Laureátkou stala o rok později v roce 1998.

Foto č. 2 je z roku 2003. V sále nové budovy ZUŠ se družně baví sourozenci Šimon a Matouš Michalovi s mongolským účastníkem. Oba sourozenci patří od jejich vstupu na soutěžní pódia KHS k těm houslistům, kteří svými mimořádnými výsledky vždy zaujmou jak odbornou porotu, tak publikum. Veselý výraz na tváři všech třech chlapců je nejlepší odpovědí na to, jak se tu mladí houslisté ve volných chvílích cítí.

-MN-

Ceny pro vítěze

Malý rozhovor věnoval Zpravodaji KHS Josef Holíš, zástupce a jednatel firmy AKORD KVINT spol s.r.o:

„V houslařském ateliéru Akord Kvint pracuje osm převážně Mistrů houslařů a jeden z nejlepších a nejzkušenějších je Jan Lorenc. Pro zajímavost já jsem byl v učení ve druhém ročníku, když on nastoupil do prvního. Měli jsme i stejného Mistra houslaře pana Pikarta, který sem na KHS dlouhá léta jezdil. Já naše houslaře zastupuji a jejich nástroje prodávám. Jan Lorenc je zároveň nejen dobrým houslařem, ale zároveň i starším houslařem v ateliéru, ostatní houslaři s ním konzultují. Jeho nástroje se dobře prodávají po celém světě. Stalo se už tradicí, že určitě tak čtyři, pět let podporujeme Kociánku. Naše účast tady je i poděkováním Mistru Janu Lorencovi za jeho služby, že právě on má tu čest postavit a věnovat housle laureátovi KHS. Je to nástroj hodnotný a určitě se v rukách mladého houslisty neztratí.“

Dar Ateliéru Pötzl

Setkání se zástupci ateliéru Pötzl z Karlových Varů - se synem legendárního houslaře Josefa Pötzla Janem Pötzlem a nejmladší generací Davidem, také houslařem, mělo pro mě zvláštní nádech. Zesnulý Josef Pötzl (působil v Lubech) je ve vzpomínkách pamětníků jednou z nejčastěji zmiňovaných osobností zde na KHS v minulých ročnících. Sluší proto dodat, že letos je výročí přesně 100 let od jeho narození a deset let od úmrtí. Dynastie jeho rodu pokračuje dál a jak jinak než v houslařské tradici.

Jan Pötzl pro Zpravodaj KHS řekl:

„Vznikla delší pauza, kdy jsme tu nebyli, ale rádi bychom na působení otce navázali. Mimochodem nějaký čas jsem jezdil do Ústí i s otcem.

Protože mě soutěž vždycky zajímala, rozhodl jsem se soutěži věnovat cenu - mistrovský smyčec. Myslím, že je to cena pro vítěze třetí kategorie.

Ústí nad Orlicí je pro nás skutečně citová záležitost, protože tatínek sem jezdil opravdu rád a dlouhá léta.

Náš ateliér pracuje především na smyčcových nástrojích, na houslích, violách a violoncellech, ale mimo to jsme se rozhodli vyrábět i smyčce, protože jsem získal krásný materiál od jednoho známého smyččáře - Herberta Leichta. Potkal jsem tady po těch letech řadu „starých přátel - Jarmilu Fajtovou, Pavla Sedláčka, ještě doufám, že potkáme pana Bodláka, který byl také vždycky v organizaci soutěže. Rádi bychom za rok přijeli zase.

Je historie historií?

U příležitosti padesátého výročí našeho domácího ústeckého klenotu – KHS se více než jindy zamýšlíme nad historií soutěže. Právě tak mnohdy padne i vize výročí úplně vzdáleného v budoucnosti – stoletého. Je zajímavé sledovat, jak se liší vnímání soutěže z pohledu ryze dějepisického. Pro mnohé „přespolní“ je osoba a dílo Jaroslava Kociana kapitolou čtenou, ale už ryze knižní. Pro nás „Oušťáky“ je tomu stále ještě trochu jinak.

Stále je možné se setkat (někdy se sami přihlásí) s pamětníky Mistra Jaroslava Kociana, s lidmi, kteří ho potkávali v

každodenních situacích ve městě nebo na návštěvě v jeho vile, která se stále tyčí nad městem jako jedna z dominant kopce za městem nad silnicí na Letohrad. Jak jinak vnímáte Mistrovu osobnost, když posloucháte poutavé vyprávění sousedky, která vám popisuje, jak ji Jaroslav Kocian zkoumal ruku jako malé holčičce, jestli „bude na housle nebo ne“....

Právě tak i sama soutěž má ještě pamětníky úplně prvního ročníku. Josef Martinec, dnes stále aktivní hráč na violu, jinak bývalý učitel místní hudební školy, zavzpomínal při vernisáži výstavy Půl století KHS v Hernychově vile: „Vidím porotu prvního ročníku tady dole v sále, jako by to bylo dnes! Bohuše Herana a paní učitelku Kvasničkovou a Stránskou...“

A právě současnost přemostuje minulost do daleké budoucnosti. Mnozí z dnes mladých a nejmladších účastníků nebo organizátorů soutěže budou vzpomínat, jak ještě pamatují ty, co pamatovali... Přejme jim i soutěži nejen při dalších výročích ty nejkrásnější vzpomínky.

-MN-

Kované housle

Pro řadu návštěvníků se kované housle staly velmi zajímavou uměleckou podívanou ve foyeru soutěžní budovy. Pro ty, kteří neměli to štěstí pokočit se jimi zblízka, přinášíme alespoň fotografii díla, věnovaného Laureátovi KHS 2008 uměleckým kovářem Františkem A. Bečkou z Ústí nad Orlicí.

-MN-

POVINNÉ SKLADBY PRO 51. ročník KHS 2009

I. KATEGORIE: Bohuslav Martinů – Intermezzo č. 4

II. KATEGORIE: Jaroslav Kocian – Ukolébavka Ges dur

III. KATEGORIE: Alexandr Zarzycki – Mazurek

IV. KATEGORIE: Otakar Ševčík – Holka modrooká

Příjemné setkání na výstavě Půl století KHS

Náhodou jsem se zde potkala s profesorkou kroměřížské konzervatoře paní **Miloslavou Noskovou**, která je dcerou Miluše Kvasničkové, bývalé učitelky LŠU v Ústí.

Vaše maminka byla jednou z organizátorek prvního ročníku KHS. Vy sama jste studovala hru na housle a byla přítomna mnoha ročníkům této soutěže jako soutěžící, učitelka nebo posluchačka. Vidíte nějaký rozdíl v umění žáků?

- Moje maminka byla při založení soutěže, byla také členkou první poroty a potom se asi pětadvacet let podílela na organizaci soutěže. Když soutěž začínala, hledala svoji tvář a v prvních letech nebyla ještě mezinárodní. S příchodem zahraničních účastníků šla soutěž výkonnostně nahoru. Někdy byl absolutní vítěz od nás, jindy zase ze zahraničí. Vždycky jsme měli a stále máme vynikající houslisty.

Učila vás vaše maminka na housle?

Ne, to ne. Můj učitel byl vlastně ten, kdo s nápadem uspořádat soutěž pro mladé houslisty přišel. Byl to tehdejší ředitel hudební školy pan Václav Šmerda. Když jsem končila svá studia na Janáčkově akademii múzických umění v Brně, napsala jsem diplomovou práci o hudebním životě v Ústí nad Orlicí od nejstarších dob a o Kocianově houslové soutěži. Zmapovala jsem tuto soutěž až do roku 1975. Mluvila s lidmi, kteří byli u zrodu soutěže a jako „Oušťačka“ jsem měla přístup ke všem dostupným materiálům.

Byla jste tu přítomna po celou dobu konání KHS?

Ne, jenom poslední dva dny, v pátek a v sobotu.

Jako pedagog hry na housle jste byla spokojená s tím, co jste slyšela?

Byly tady, myslím si, skutečně špičkové výkony, i když samozřejmě ne všem se všechno povedlo. My jsme tu s manželem několik posledních let nebyli z toho důvodu, že se soutěž konala ve všední dny. V sobotu byl už jen koncert vítězů. Letos jsme přivítali, že KHS trvá až do neděle a k tomu ty volné dny nám umožnily přijet a soutěž si poslechnout.

Slyšela jste verdikty poroty a souhlasíte s nimi?

Poslední kategorii ještě ne, o té se rozhoduje právě teď. Porota to bude mít opravdu velmi těžké. I.kategorii jsem neslyšela, o pořadí ve II. kategorii jsem měla zčásti jinou představu, ale to se v uměleckých soutěžích stává. Houslový výkon nemůžete přesně zvážit nebo změřit na stopkách.

Vychováváte nějaké talenty, kteří by se zde mohli objevit?

Do prvního ročníku na konzervatoři přijdou studenti ve věku 15 let nebo i starší. A v tomto roce už mají poslední možnost se zúčastnit KHS. Výchova a rozvoj talentu začíná mnohem dříve. Před mnoha lety jsem učila i na LŠU a moji žáci se KHS zúčastnili a postoupili do druhého kola.

Nezdá se vám, že je na KHS málo Čechů?

Jak v které kategorii. Například teď jsme slyšeli ve IV. kategorii samé Čechy a jen jednoho zahraničního účastníka. Myslím, že je u nás talentovaných a vynikajících mladých houslistů dost, ale zdá se mi, že ubývá to podhoubí, to znamená celkový počet dětí, které se chtějí na housličky učit.

Jak se díváte na KHS, má smysl v ní pokračovat dál i po padesáti letech?

Myslím si, že KHS je skvělá soutěž a rozhodně si pokračování zaslouží. Naši mladí houslisté a jejich pedagogové mají možnost porovnat své výkony nejen mezi sebou, ale i se svými vrstevníky ze zahraničí. Také si velmi cením práce organizátorů a všech, kteří soutěž podporují.

-LJ-

Ze zákulisí poroty

„Jedno staroindické přísloví říká: „Kdo hledá perly, musí se potopit hodně hluboko. Přeji všem účastníkům KHS zázemí plné pochopení a vstřícnosti a mnoho štěstí, radosti a trpělivosti při objevování dalších hudebních perel.“

František Novotný

„Je pro mne krásným zážitkem zase moci poslouchat výkony houslového mládí. Od těch „dětských střevíčků“ až po jasně se profilující budoucí profesionály. Jsou to výkony velmi inspirativní a většinou velmi konkrétní a všem přeji zasloužené úspěchy. Měla bych pouze jednu připomínku, a to v některých případech, k vhodnosti volby volného soutěžního repertoáru. Porota hodnotí kvalitu provedení a ne proslulost skladby.“

Jindra Holotová

„Rád bych se z pozice interpreta vyjádřil k problému stylové čistoty provedení, na kterou by se mělo více dbát. S tím souvisí i necitlivá volba repertoáru (věc pedagoga), která v letošní soutěži v několika případech zavinila horší výsledek kandidáta, než by si třeba ve skutečnosti zasloužil (namátkou Vitali, Dvořák: Romance, Milstein, Prokofjev). Přeji Kocianově soutěži, aby byla v dalším půlstoletí stále soutěží s tak vysokou úrovní jako doposud.“

Pavel Hůla, primárius Kocianova kvarteta

„Chcem upozorniť na obrovskú službu, ktorú Kocianka poskytuje šírenie diel českých virtuózov, ktoré uprímne povedané, sú v zahraničí málo známe. Dostanú sa takto doslova do celého sveta. Vysoko hodnotím aj aktívnu účasť husliarov na súťaži. V medzinárodnom kontexte to rozhodne nie je bežný jav.“

Peter Michalica

